

463

U S T A W A

z dnia 8 sierpnia 1938 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468), zmienionym: rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321), ustawą z dnia 17 marca 1932 r. o zmianie i uzupełnieniu niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 293), ustawą z dnia 10 marca 1934 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) oraz dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o przedsiębiorstwach zbierania i udzielania informacji o stosunkach gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 16), wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) w art. 8 skreśla się l. 2);

2) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„W jaki sposób wykazuje się umiejętność zawodową, ustali w drodze rozporządzenia Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami po uprzednim wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych, a w odniesieniu do rzemiosł koncesjonowanych — także izb rzemieślniczych.”;

3) w art. 9 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, władza przemysłowa wojewódzka na wniosek izby przemysłowo-handlowej, a gdy chodzi o rzemiosła koncesjonowane — na wniosek izby rzemieślniczej, może zwolnić ubiegającego się o koncesję od obowiązku wykazania umiejętności zawodowej w sposób, przepisany na podstawie ust. 2, jeżeli w inny sposób, według uznania władzy wystarczający, zostanie wykazane nabycie biegłości i wiadomości, potrzebnych do prowadzenia danego przemysłu.”;

4) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Udzielenia koncesji na przemysły, wymienione w art. 8 i w rozporządzeniach Rady

Ministrów, opartych na art. 12 ust. 2, można odmówić z uwagi na bezpieczeństwo Państwa lub, po zasięgnięciu opinii właściwej izby przemysłowo-handlowej, ze względu na interes publiczny. W odniesieniu do rzemiosł koncesjonowanych zasięga się opinii właściwej izby rzemieślniczej.”;

5) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„O ile chodzi o zmianę lokalu, przeznaczanego do prowadzenia przemysłu koncesjonowanego (art. 8), lub rzemiosła koncesjonowanego (art. 142 ust. 3), należy uprzednio uzyskać na to pozwolenie władzy przemysłowej.”;

6) w art. 38 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Zastępca, ustanowiony dla prowadzenia przemysłu koncesjonowanego lub rzemiosła koncesjonowanego, nie może równocześnie prowadzić przemysłu lub rzemiosła tego samego rodzaju we własnym imieniu i na własny rachunek ani też być zastępcą przemysłowym w drugim przedsiębiorstwie tego samego rodzaju.”;

7) w art. 41 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Przepisy, regulujące prowadzenie przemysłów koncesjonowanych (art. 8) oraz rzemiosł koncesjonowanych (art. 142 ust. 3), wydaje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami w drodze rozporządzeń po uprzednim wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych, a w odniesieniu do rzemiosł koncesjonowanych — także izb rzemieślniczych. W szczególności Minister Przemysłu i Handlu może przepisać prowadzenie ksiąg, wykazów, a dla przedsiębiorstw, wymienionych w art. 8 l. 7) i 12), także składanie kaucji.”;

8) art. 41a otrzymuje brzmienie:

„Właściwa władza przemysłowa może po zasięgnięciu opinii izby przemysłowo-handlowej względnie izby rzemieślniczej odebrać udzieloną przez siebie koncesję (art. 8 i 142 ust. 3) lub licencję (art. 46), jeżeli przemysłowiec został skazany prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z chęci zysku lub przeciw moralności publicznej albo za zbrodnię, a ze względu na rodzaj i sposób prowadzenia przemysłu, osobę przemysłowca i popełniony czyn karalny, istnieje uzasadniona obawa nadużycia koncesji lub licencji.”;

9) w art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Władza przemysłowa I instancji może po wysłuchaniu opinii zarządu gminnego (miejskiego) i izby rzemieślniczej ustalać taryfę maksymalną dla kominiarzy; ustalenie takiej taryfy powinno w każdym razie nastąpić w razie istnienia podziału na okręgi kominiarskie.”;

10) art. 128 otrzymuje brzmienie:

„Karę odebrania koncesji i licencji można orzec, jeżeli trzykrotne prawomocne ukaranie przemysłowca w ciągu trzech lat karą grzywny lub aresztu (art. 126 l. 2) i 3)) okazało się bezskuteczne i przemysłowiec ten nie stosuje się nadal do przepisów, dotyczących prowadzonego przez niego przemysłu koncesjonowanego, rzemiosła koncesjonowanego lub przemysłu okrężnego.”;

11) w art. 131 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„W sprawach prowadzenia tych rodzajów przemysłu i rzemiosła koncesjonowanego, na które udziela pozwoleń (koncesyj) władza przemysłowa I instancji, zarządy miejskie, wymienione w ust. 1, wydają zarządzenia i orzeczenia w porozumieniu z właściwymi starostami grodzkimi. Władza przemysłowa wojewódzka może w miarę miejscowej potrzeby rozciągnąć ten obowiązek porozumiewania się na sprawy prowadzenia przemysłu okrężnego.”;

12) w art. 135 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Zgłoszenia przemysłu i podania o udzielenie koncesji na prowadzenie przemysłu lub rzemiosła koncesjonowanego należy wносить na ręce władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla miejsca siedziby przemysłu.”;

13) w art. 136 w ust. 1 pkt 2) otrzymuje brzmienie:

„2) dla przemysłów i rzemiosł koncesjonowanych;”;

14) w art. 136 w ust. 1 pkt 4) otrzymuje brzmienie:

„4) dla przemysłów rzemieślniczych niekoncesjonowanych.”;

15) w art. 142 dodaje się ustępy 3 i 4 o brzmieniu następującym:

„Za rzemiosło w rozumieniu niniejszego działu uważa się również następujące rodzaje przemysłu koncesjonowanego, o ile nie są prowadzone sposobem fabrycznym: przedsiębiorstwa instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych (art. 8 l. 1)), wyrób broni i amunicji (art. 8 l. 4)) oraz kominiarstwo.

Zmiana listy rzemiosł, objętej ust. 3, może nastąpić w trybie art. 12 niniejszego rozporządzenia.”;

16) art. 144 otrzymuje brzmienie:

„Prowadzić przemysł rzemieślniczy, wymieniony w art. 142 ust. 1, można dopiero po uzyskaniu od władzy przemysłowej I instancji karty rzemieślniczej (art. 147), wydanej po wykazaniu przed tą władzą posiadania zawodowego uzdolnienia do prowadzenia danego rzemiosła.

Prowadzić przemysł rzemieślniczy koncesjonowany, wymieniony w art. 142 ust. 3, moż-

na dopiero po uzyskaniu koncesji w trybie, przepisany art. 9 — 11.”;

17) w art. 145 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła, wymienionego w art. 142 ust. 1, uważa się 1) uprawnienie do używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego danego rodzaju rzemiosła (art. 158 i 159), albo 2) świadectwo nauki danego rzemiosła, zakończonej złożeniem z pomyślnym wynikiem egzaminu czeladniczego w połączeniu ze świadectwami co najmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika w danym rodzaju rzemiosła, lub 3) świadectwo złożenia egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla majstrów wojzkowych.”;

18) w art. 147 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Władza przemysłowa I instancji, w ciągu 30 dni, licząc od dnia zgłoszenia, wyda kartę rzemieślniczą, jeżeli zgłaszający wykazał uzdolnienie zawodowe w myśl postanowień art. 145 lub 146, w razie zaś przeciwnym zabroni mu prowadzenia rzemiosła, podając motywy.”;

19) w art. 161 w ust. 1 dodaje się punkty 6, 7, 8, 9 i 10 o brzmieniu następującym:

„6) popieranie i utrzymywanie świetlic i burs czeladników i uczniów (terminatorów);

7) piecza nad sprawami czeladników;

8) obrona interesów gospodarczych członków;

9) popieranie rozwoju technicznego i gospodarczego rzemiosła danego rodzaju lub gałęzi;

10) organizowanie i popieranie spółek i spółdzielni celem prowadzenia składów surowców i półfabrykatów, wspólnych magazynów sprzedaży, wspólnych warsztatów pracy, podejmowania się dostaw lub robót.”;

20) w art. 161 skreśla się ust. 3;

21) dodaje się art. 161a o brzmieniu następującym:

„Czeladnicy odnośnego rodzaju lub gałęzi rzemiosła, dla którego cech został powołany, mają prawo współdziałać w spełnianiu zadań cechu i w tym celu mogą się zrzeszać w liczbie co najmniej dziesięciu w kole czeladniczym.

Koło czeladnicze cechu jest przy cechu organizacją autonomiczną, działającą na podstawie własnego statutu wewnętrznego, posiadającą własne władze oraz własne fundusze, niezależne od funduszu cechu. W szczególności koło czeladnicze zastrzega się współudział w regulowaniu spraw, dotyczących się tych urzędów cechu, do których utrzymywania przyczyniają się czeladnicy bądź funduszami, bądź współpracą, lub których celem jest niesienie pomocy czeladnikom i uczniom (terminatorom).

Patronat i nadzór nad działalnością koła czeladniczego sprawuje zarząd cechu w zakresie, ustalonym przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

W sprawach, obchodzących zarówno pracodawców jak i pracowników, zarząd cechu

oraz zarząd koła czeladniczego mogą obradować wspólnie.”;

22) art. 162 otrzymuje brzmienie:

„Ustrój wewnętrzny cechu ustala statut.

W szczególności statut ustala:

- 1) nazwę, siedzibę, okrąg, rodzaj lub gałąź rzemiosła, objętego cechem;
- 2) szczegółowe zadania i środki działania;
- 3) prawa i obowiązki członków oraz warunki ich przyjęcia, wystąpienia i wykluczenia;
- 4) sposób ustanawiania opłat oraz sposób ich ściągania;
- 5) fundusze cechu;
- 6) rodzaj i uprawnienia walnych zebrań członków, sposób ich zwoływania oraz warunki prawomocności uchwał;
- 7) liczbę i sposób powoływania członków zarządu, jego zakres działania oraz warunki prawomocności jego uchwał;
- 8) zatwierdzanie budżetu i rocznych sprawozdań rachunkowych;
- 9) sposób reprezentowania cechu;
- 10) warunki i sposób dobrowolnego rozwiązania cechu, sposób jego likwidacji i przeznaczenie pozostałego majątku zarówno w przypadku dobrowolnego, jak i przymusowego rozwiązania.

Postanowienia pkt 2) — 8) i 10) mają odpowiednie zastosowanie do statutu wewnętrznego koła czeladniczego przy cechu.

Statut może zawierać jeszcze inne postanowienia, zmierzające do spełniania zadań cechu.”;

23) dodaje się art. 162a o brzmieniu następującym:

„Właściwa dla siedziby cechu władza przemysłowa I instancji zatwierdza statut cechu i statut wewnętrzny koła czeladniczego cechu po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej. Zatwierdzenia statutu należy odmówić, jeżeli jego postanowienia są sprzeczne z obowiązującymi przepisami, a w szczególności z przepisami rozporządzenia niniejszego, można zaś odmówić, jeśli właściwa izba rzemieślnicza stwierdzi, że przewidziany w statucie okrąg działalności cechu nie odpowiada interesom gospodarczym danego rodzaju lub gałęzi rzemiosła. Postanowienia powyższe stosuje się odpowiednio również przy zatwierdzeniu zmiany statutu.”;

24) dodaje się art. 163a o brzmieniu następującym:

„Nadzór nad cechami sprawuje właściwa dla ich siedziby władza przemysłowa I instancji.”;

25) dodaje się art. 163b o brzmieniu następującym:

„Właściwa dla siedziby cechu władza przemysłowa wojewódzka może cech rozwiązać po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej, jeżeli działalność cechu wykracza przeciwko przepisom rozporządzenia niniejszego, obowiązującym ustawom lub statutowi, zagraża interesowi publicznemu, albo jeżeli cech mimo wezwa-

nia władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań.

Postanowienia powyższe mają zastosowanie również do koła czeladniczego przy cechu.”;

26) dodaje się art. 163c w brzmieniu następującym:

„Na wniosek właściwej terytorialnie izby rzemieślniczej Minister Przemysłu i Handlu może w okręgu danego cechu zarządzić głosowanie wszystkich rzemieślników, wykonywających rzemiosło tego rodzaju lub gałęzi, które obejmuje cech, czy pragną oni, by istniał obowiązek należenia wszystkich rzemieślników danego rodzaju lub gałęzi do cechu; sposób głosowania określa Minister Przemysłu i Handlu.

Gdy w głosowaniu, o którym mowa w ust. 1, za obowiązkiem należenia opowie się więcej niż połowa uprawnionych do głosowania, Minister Przemysłu i Handlu może zarządzić obowiązek należenia wszystkich rzemieślników danego rodzaju lub gałęzi rzemiosła w danym okręgu do cechu.

Także w okręgu, w którym został zarządzone obowiązek należenia wszystkich rzemieślników danego rodzaju lub gałęzi do cechu, może istnieć więcej niż 1 cech danego rodzaju lub gałęzi rzemiosła, a rzemieślnicy mogą swobodnie wybierać, do którego z istniejących cechów mają należeć.

Do cechów, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 161, 161a, 162, 162a, 163, 163a i 163b z tym, że obowiązek należenia do cechu nie może być rozciągnięty na czeladników, a w statutach cechów może być zawarte postanowienie, że składki obowiązani są płacić rzemieślnicy pod rygorem ściągnięcia ich w drodze administracyjnej.

Minister Przemysłu i Handlu może z odpowiednim zastosowaniem przepisów ust. 1 i 2 znieść obowiązek należenia do cechu.”;

27) poddział G działu IX otrzymuje tytuł o brzmieniu następującym:

„G. Związki cechów.”;

28) art. 167a otrzymuje brzmienie:

„Cechy jednego lub więcej rodzaj rzemiosła mogą zrzeszać się w związki cechów.

Do zadań związków cechów należy:

- 1) sprawowanie opieki fachowej nad członkami;
- 2) reprezentowanie członków wobec władz państwowych oraz organów samorządu terytorialnego i gospodarczego;
- 3) pozyskiwanie krajowych i zagranicznych rynków zbytu;
- 4) zakładanie i popieranie wszelkiego rodzaju instytucji, przeznaczonych do podniesienia poziomu zawodowej oświaty i wzmożenia produkcji.”;

29) art. 167b otrzymuje brzmienie:

„Związek cechów posiada osobowość prawną.”;

30) w art. 167c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Zadania związku cechów, jego ustrój wewnętrzny, władze i organa, prawa i obowiązki

członków, oraz sposób jego likwidacji i przeznaczenie pozostałego majątku ustala statut związku.";

31) w art. 167c ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„W spełnianiu swych zadań związek współdziała ze związkiem izb rzemieślniczych i z właściwymi izbami rzemieślniczymi.";

32) art. 167d skreśla się;

33) art. 167e skreśla się;

34) w art. 167f ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Statut związku cechów zatwierdza, po wysłuchaniu opinii związku izb rzemieślniczych lub właściwej izby rzemieślniczej, Minister Przemysłu i Handlu, który może swe uprawnienia w tym zakresie przekazać władzy przemysłowej wojewódzkiej.";

35) w art. 167f ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Zatwierdzenia statutu należy odmówić, jeżeli jego postanowienia są sprzeczne z obowiązującymi przepisami, a w szczególności z przepisami rozporządzenia niniejszego, lub jeśli utworzenie związku cechów nie leży w interesie gospodarczym danego rodzaju rzemiosła.";

36) art. 167g otrzymuje brzmienie:

„Minister Przemysłu i Handlu sprawuje nadzór nad związkami cechów przez swe organa.";

37) art. 167h otrzymuje brzmienie:

„Minister Przemysłu i Handlu może związek rozwiązać po wysłuchaniu opinii związku izb rzemieślniczych lub właściwej izby rzemieślniczej, jeżeli działalność związku cechów wy-

kracza przeciwko przepisom rozporządzenia niniejszego, obowiązującym ustawom lub statutowi, zagraża interesowi publicznemu, albo jeżeli związek mimo wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań.";

38) art. 167i skreśla się.

Art. 2. Istniejące cechy obowiązane są w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej przedstawić do zatwierdzenia nowe statuty, dostosowane do przepisów ustawy niniejszej. Termin ten może być przedłużony przez władzę przemysłową wojewódzką o dalsze sześć miesięcy.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Przemysłu i Handlu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu wraz z odpowiednią zmianą numeracji.

Art. 4. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1938 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Ślawoj Składkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*